

**DOKUMENT OKVIRNOG PRORAČUNA
OPĆINE ORAŠJE ZA RAZDOBLJE
2020.-2022. GODINA**

Orašje, lipanj 2019. godine

Na temelju članaka 15.; 16.; 17. i 18. Zakona o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16 i 05/18), Općinski načelnik d o n o s i

DOKUMENT OKVIRNOG PRORAČUNA

OPĆINE ORAŠJE ZA RAZDOBLJE 2020.-2022. GODINA

Poglavlje 1: Uvod

U skladu sa Zakonom o proračunima Federacije BiH¹ izrađen je Dokumenta okvirnog proračuna Općine Orašje za razdoblje 2020.-2022. godina (DOP). Ovaj dokument predstavlja preliminarni Nacrt proračuna Općine Orašje za 2020. godinu i sadrži preliminarne projekcije za 2021. i 2022. godinu.

Izrada DOP-a za trogodišnji period, kao ključnog strateškog dokumenta koji veže razvojne politike i proračun, je praksa na većini razina vlasti u Bosni i Hercegovini, pa tako i u Općini Orašje, kao jedinici lokalne samouprave. DOP je ključni rezultat srednjoročnog planiranja i izrade proračuna u „XV koraka“. Suvremeni proces srednjoročnog planiranja proračuna je proces koji ima (I) jasno definiran kalendar i raspodjelu odgovornosti, (II) ima jasnu fiskalnu strategiju temeljenu na razini raspoloživih resursa, (III) omogućava raspodjelu ograničenih resursa na najvažnije gospodarske i socijalne prioritete izvršne vlade, (IV) unapređuje predvidivost proračunskih politika i financiranja, (V) osigurava efikasnije i djelotvornije korištenje raspoloživih resursa, (VI) unapređuje transparentnost odgovornost vladinih politika, programa i procesa donošenja odluka, (VII) osigurava razmatranje financijskih učinaka u narednim godinama pri donošenju odluka u vezi sa politikama, te donošenje tih odluka tijekom ciklusa planiranja proračuna izradom srednjoročnog okvira rashoda tj. DOP-a koji svake godine pripremaju za period za slijedeće tri godine i koji prikazuju srednjoročne makroekonomske i fiskalne projekcije, srednjoročnu fiskalnu strategiju, prioritete potrošnje, te gornje granice rashoda proračunskih korisnika za narednu godinu, kao i preliminarne procjene za slijedeće dvije godine za koje je izvršena projekcija prihoda.

Dokument okvirnog proračuna za period 2020.-2022. izlaže fiskalnu strategiju i proračunske planove za slijedeće tri godine i ima za cilj da razvije osnovu za pripremu proračuna za narednu godinu.

Temelji za izradu proračuna zasnivaju se na procjeni gospodarskog razvoja, potrebama socijalnog sektora, makroekonomskih pokazatelja, te procjeni prihoda i rashoda za godine koje su obuhvaćene DOP-om.

Dokument okvirnog proračuna Općine Orašje za razdoblje 2020.-2022. godina sadrži pet poglavlja:

- 1.- Uvod u DOP za razdoblje 2020.-2022. godina;
- 2.- Srednjoročne makroekonomske prognoze i pretpostavke;
- 3.- Srednjoročna fiskalna strategija;
4. - Upravljanje javnom potrošnjom, i
- 5.- Proračunski prioriteti.

Služba za financije Općine Orašje predlaže Općinskom načelniku usvajanje DOP-a² za razdoblje 2020.-2022. godina, kao temelj za pripremu, planiranje i izradu proračuna u nastupajućem razdoblju.

¹ Zakon o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 102/13/14,9/14,13/14,8/15,91/15,102/15,104/16 i 05/18);

² Dokument okvirnog proračuna Općine Orašje za razdoblje 2020.-2022. godina

Poglavlje 2: Srednjoročne makroekonomske prognoze i pretpostavke

Prema preliminarnim procjenama Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine, koja uključuje podatke za prva tri kvartala 2018. godine i procjene za četvrti kvartal 2018. godine, Bosna i Hercegovina je ostvarila ekonomski rast od 3,3 % u odnosu na 2017. godinu, potaknut jačanjem domaće potražnje i povoljnim kretanjima na međunarodnom ekonomskom okruženju. U drugoj polovici 2018. godine došlo je do usporavanja ekonomskih kretanja u zemljama EU, kao i u zemljama glavnim trgovinskim partnerima Bosne i Hercegovine, pa se očekuje da će i službeni podaci za BIH pokazivati usporavanje rasta u zadnjem kvartalu 2018. godine.

U Bosni i Hercegovini se u 2019. godini očekuje nastavak trenda ekonomskog rasta, iako bi stopa rasta bila neznatno niža nego u 2018. godini, imajući u vidu usporavanje ekonomskog rasta u Europskoj uniji. Tako se prema procjenama Direkcije za ekonomsko planiranje BIH, u 2019. godini očekuje rast od 3,1 % , potaknut rastom privatne i javne potrošnje, te investicija. Odabrani makroekonomski pokazatelji BIH za naredno srednjoročno razdoblje³ prikazani su u narednoj Tablici:

Pokazatelj	2019.	2020.	2021.	2022.
BDP (realni rast)	3,1	3,7	3,8	4,0
Indeks industrijske proizvodnje	2,3	4,3	4,7	5,0
Izvoz roba	4,9	7,2	6,7	6,6
Uvoz roba	2,9	4,7	5,1	4,6
Stope nezaposlenosti	33,0	31,5	30,0	29,0
Stopa rasta broja zaposlenih osoba	2,8	2,9	3,0	3,1
Indeks potrošačkih cijena	1,3	1,4	1,5	1,7

Pod pretpostavkom povoljnog eksternog okruženja i implementacije strukturnih reformi u zemlji, sa glavnim akcentom na domaćoj tražnji, u Bosni i Hercegovini se u razdoblju od 2020.-2022. godine očekuje rast BDP-a po stopama od 3,7 % u 2020., zatim 3,8 % u 2021. I po stopi od 4,0 % u 2022. godini.

Prema projekcijama EUROSTAT-a ECB-a i EK, inflacija u EU u 2019. godini, obzirom na pretpostavku nižih cijena sirove nafte, mogla bi biti nešto niža u odnosu na 2018. godinu i iznositi 1,6 %. Zadnji raspoloživi podaci pokazuju da se u BIH u 2019. godini može očekivati inflacija od 1,3 %, dok se u razdoblju 2020.-2022. godina očekuje kretanje po stopama 1,4-1,7 %. Kretanje inflacije će, kao i do sada, prvenstveno biti određeno kretanjem cijena sirove nafte na svjetskom tržištu, cijena hrane, cijena komunalija u manjem obujmu, te razdobljem provedbe trošarinske politike na cigarete.

U trenutku izrade DOP-a za razdoblje 2020.-2022. godina nisu bili dostupni službeni podaci o makroekonomskim pokazateljima za Županiju Posavsku i Općinu Orašje za 2018. godinu. Stoga su korišteni raspoloživi mjesečni podaci Federalnog zavoda za statistiku iskazani u mjesečnim statističkim pregledima F BIH iskazani za Općinu Orašje, Županiju Posavsku i njihov odnos sa Federacijom BIH, u Tablici kako slijedi:

Pokazatelj	Općina Orašje	Županija Posavska	Federacija BIH
Prosječna neto plaća za prosinac 2018. (u KM)	895	780	914
Prosječna bruto plaća za prosinac 2018. (u KM)	1.373	1.189	1.405
Broj nezaposlenih osoba za prosinac 2018, po evidencijama Službe za upošljavanje	2.173	4.362	329.809

Prosječna mjesečna neto i bruto plaća zaposlenih u Općini Orašje za više od 14 % veća je u odnosu na iste u Županiji Posavskoj, odnosno za više od 2 % niža je u odnosu na prosjek Federacije BIH. Promatrano po

³ DEP;DOP- Makroekonomske projekcije 2020.-2022., ožujak 2019. godine

djelatnostima u kojima se isplaćuje najveće prosječne plaće isplaćene su u području proizvodnje i opskrbe električnom energijom dok je najniža bila u području poljoprivrede i šumarstva.

Istovremeno, iskazani broj nezaposlenih osoba na Zavodu za zapošljavanje Općine Orašje čini 49,82 % nezaposlenih na prostoru Županije Posavske, odnosno 0,65 % nezaposlenih osoba koje su evidentirani u F BiH, po podacima za prosinac 2018. godine.

Poglavlje 3: Srednjoročna fiskalna strategija

Imajući u vidu sve naprijed navedene činjenice, kao i ukupno gospodarsko stanje u kojem se nalazi Bosna i Hercegovina, njezini Entiteti, Županija Posavska i Općina Orašje najznačajniji dio prihoda u 2019. godinu će se planirati u skladu sa zvaničnim procjenama koje je sačinilo Federalno ministarstvo financija, a na temelju Projekcije javnih prihoda od izravnih i neizravnih poreza županija i općina za 2019. godinu i projekcije za razdoblje 2020.-2022. godina⁴, koje su rađene prema osnovnom scenariju i koji uključuje ukidanje carina na uvoz dobara porijeklom iz EU u sklopu posljednje faze liberalizacije predviđene Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju. U projekcijama prihoda posebno mjesto zauzima planiranje i očekivani priliv prihoda od neizravnih poreza koje pripadaju jedinicama lokalne samouprave-JLS (vrsta prihoda 717141) i prihoda od neizravnih poreza koji pripadaju Direkciji cesta (vrsta prihoda 717131). U nastavku dajemo cjeloviti prikaz prihoda od neizravnih (indirektnih) poreza koji se planiraju u razdoblju 2020-2022, sa podacima o izvršenju istih u 2017. i 2018. Godini, u planu i revidiranom planu za 2019. godinu:

Vrsta neizravnih poreza	Izvršenje 2017.	Izvršenje 2018.	Plan 2019.	Revidirani plan 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.	Projekcija 2022.
-717131	284.776	279.317	294.580	303.350	315.200	326.200	344.330
-717141	1.508.258	1.604.803	1.641.540	1.662.820	1.727.790	1.788.150	1.887.440
Svega:	1.793.034	1.884.120	1.936.120	1.966.170	2.042.990	2.114.350	2.231.770

Iz gornje tabele vidljivo je da su ukupni neizravni porezi (koji uključuje neizravne poreze koje pripadaju JLS i prihoda od neizravnih poreza koji pripadaju Direkciji cesta) u revidiranoj projekciji za 2019., za od 1,55 % veći u odnosu na prvobitno planirane u 2019. godini. Prema gore spomenutoj projekciji prihoda u nastupajućem trogodišnjem razdoblju planira se njihov porast, na način da se u 2020. godini od neizravnih poreza očekuje naplatiti 2.042.990 KM, u 2021. godini 2.114.350 KM i u 2022. godini iznos od 2.231.770 KM.

U dijelu izravnih poreza koji se planiraju u nastupajućem trogodišnjem razdoblju posebno mjesto zauzimaju: porez na dohodak, i porez na imovinu, čiji je naplata regulirana odredbama federalnog Zakona o porezu na dohodak i Zakona o porezima Županije Posavske. Pored ovih, svoje mjesto nalaze i: porez na dobit pojedinaca, porez na plaću, porezi na promet proizvoda i usluga, te ostali porezi, čija je ubiranje rezultat zaostalih uplata iz ranijih razdoblja.

Projekcija poreza na dohodak za razdoblje 2020.-2022. godina kao i revidirana projekcija za 2019. godinu urađena od strane Federalnog ministarstva financija prema osnovnom i programskom scenariju koji je sačinilo Odjeljenje za makroekonomsku analizu (OMA) Uprave za neizravno oporezivanje BiH, u svibnju tekuće godine. Što se tiče projekcije poreza na imovinu, poreza na plaću, poreza na dobit pojedinaca, poreza na promet proizvoda i usluga i ostalih poreza za razdoblje 2020.-2022. godina ona je urađena od strane Službe za financije na bazi izvršenja u 2018. godini i prvih pet mjeseci tekuće godine. U nastavku dajemo cjeloviti prikaz poreznih prihoda koji se planiraju u razdoblju 2020-2022. godina, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2017. i 2018. godini, planu i revidiranom planu za 2019. godinu:

⁴ Federalno ministarstvo financija – Projekcija javnih prihoda za 2019. godinu i razdoblje 2020.-2022. godina;(-akt 05-15-5-3530/19 od 10.05.2019. godine);

Vrsta izravnih poreza	Izvršenje 2017.	Izvršenje 2018.	Plan 2019.	Revidirani plan 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.	Projekcija 2022.
Porez na dobit	594	659	860	860	860	860	860
Porez na plaću	334	356	400	1.000	1.000	1.000	1.000
Porez na imovinu	184.554	125.098	129.760	180.000	180.000	180.000	180.000
PPPU	6.182	2.399	2.670	2.500	2.500	2.500	2.500
Porez na dohodak	819.086	915.718	906.020	990.000	1.000.000	1.025.000	1.050.000
Ostali porezi	1.701	840	970	970	970	970	970
Svega:	1.012.451	1.045.070	1.040.680	1.175.330	1.185.330	1.211.190	1.235.330

Iz gornje tabele vidljivo je da je značajno povećanje prihoda od izravnih poreza koje je prije svega rezultat očekivanja od naplate poreza na dohodak i poreza na imovinu u revidiranoj projekciji za 2019., koja je referentna godina za projekciju prihoda za nastupajuće trogodišnje razdoblje. Slijedom ovoga, u nastupajućem trogodišnjem razdoblju procjenjujemo blagi porast ukupnih izravnih poreza u odnosu na revidiranu projekciju za 2019. godinu, pri čemu bi u 2020. godini izravni porezi iznosili 1.185.330 KM, u 2021. godini 1.211.190 KM i u 2022. godini 1.235.330 KM.

Za razliku od neizravnih (indirektnih) poreznih prihoda i poreza na dohodak, čiju je projekciju izradilo Federalno ministarstvo financija, projekcija **neporeznih prihoda** za razdoblje 2020.-2022. godina urađena je na temelju podataka koji su Službi za financije dostavili korisnici proračuna u Instrukciji za proračunske korisnike ⁵ - Tabela prioriteta proračunskih korisnika za Dokument okvirnog proračuna Općine Orašje za razdoblje 2020.-2022. godina. Na temelju primljenih popunjenih tabela 1- Prihodi i primici proračunskog korisnika, dio koji se odnosi na neporezne prihode, te uzimajući u obzir podatke o izvršenju neporeznih prihoda za prethodne dvije proračunske godine, Služba za financije je nakon uvida i analize u dostavljene podatke, te provedenim konzultacijama⁶ sa korisnicima proračuna izvršila projekciju neporeznih prihoda.

Budući da neporezni prihodi u osnovi predstavljaju jednu široku skupinu različitih vrsta neporeznih prihoda, kao što su neporezni prihodi od poduzetništva i imovine, zatim neporezni prihodi od naknada, pristojbi i pružanja usluga, do novčanih kazni kao neporeznih prihoda, njihova naplata je regulirana putem Zakona, Uredbi, Pravilnika i Odluka među kojima ćemo navesti: Zakon o cestama F BiH, Zakon o građevinskom zemljištu F BiH, Zakon o prostornom uređenju Županije Posavske, Zakon o građenju Županije Posavske, Uredba o visini naknade za korištenje zemljišta uz javne ceste F BiH; Pravilnik o naknadama za korištenje cestovnog zemljišta F BiH, Odluka o općinskim pristojbama, Odluka o davanju u zakup poslovnih prostora, Odluka o uvjetima i načinu dodjele NGZ, Odluka o visini i načinu plaćanja komunalnog doprinosa, Odluka o organizaciji i načinu parkiranja u gradu Orašju, Privremena odluka o naknadama za korištenje podataka izmjere i katastra F BiH, Odluka o dodjeli državnog poljoprivrednog zemljišta u zakup i drugi propisi. U nastavku dajemo cjeloviti prikaz neporeznih prihoda koji se planiraju u razdoblju 2020-2022. godina, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2017. i 2018. godini, planu i revidiranom planu za 2019. godinu:

⁵ Instrukcija za proračunske korisnike 1 - Tabela prioriteta proračunskih korisnika za DOP Općine Orašje za razdoblje 2020.-2022. godina (akt 05-14-4-13/19 od 1.02.2019. godine);

⁶ Zapisnik sa sastanka/konzultacijama sa korisnikom proračuna za popunjavanje Instrukcije 1., za izradu DOP-a 2020.-2022. (akt 05-14-4-1/19);

Vrsta neporeznih prihoda	Izvršenje 2017.	Izvršenje 2018.	Plan 2019.	Revidirani plan 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.	Projekcija 2022.
Prihodi od poduzetn. aktivnosti i imovine i prihodi od PTR	1.064.072	1.189.998	1.120.630	1.160.630	1.165.630	1.170.630	1.175.630
Prihodi od terminala	905.877	981.513	950.000	950.000	955.000	960.000	965.000
Prihodi od zakupa	158.116	207.957	170.000	210.000	210.000	210.000	210.000
Prihodi od kamata PTR	79	528	630	630	630	630	630
Naknade, pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	1.007.772	1.081.943	1.282.960	1.173.500	1.093.500	1.093.500	1.093.500
Administrativne pristojbe	130.812	129.482	138.260	120.000	120.000	120.000	120.000
Komunalne naknade i pristojbe	568.927	549.782	585.000	630.000	600.000	600.000	600.000
Ostale proračunske naknade	139.713	164.842	162.350	140.000	140.000	140.000	140.000
Naknade i pristojbe po Federalnim zakonima i drugim propisima	151.536	204.865	358.550	260.000	210.000	210.000	210.000
Prihodi od pružanja usluga	11.480	16.670	19.200	13.500	13.500	13.500	13.500
Neplanirane uplate-prihodi	5.305	16.302	19.600	10.000	10.000	10.000	10.000
Novčane kazne	6.620	4.670	5.800	5.000	5.000	5.000	5.000
Svega:	2.078.464	2.276.611	2.409.390	2.339.130	2.264.130	2.269.130	2.274.130

U projekcijama DOP-a za razdoblje 2020.-2022. godina, očekuje se manji pad ukupnih neporeznih prihoda, koji je iniciran revidiranim planom za 2019. godinu, i prema takvim projekcijama se u 2020. godini očekuje naplatiti 2.264.130 KM, u 2021. godini 2.269.130 KM i u 2022. godini iznos od 2.274.130 KM.

Tekući transferi (transferi i donacije) u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u Federaciji BiH ⁷, koji je u primjeni od 01.01.2015. godine planiraju se kao: primljeni tekući transferi iz inozemstva (pod-kategorija 731000), primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti (pod-kategorija 732000) i donacije (pod-kategorija 733000). U nastavku dajemo cjeloviti prikaz tekućih transfera koji se planiraju u razdoblju 2020-2022 godina, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2017. i 2018. planu i revidiranom planu za 2019. godinu:

Vrsta tekućih transfera	Izvršenje 2017	Izvršenje 2018.	Plan 2019.	Revidirani plan 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.	Projekcija 2022.
Tekući transferi iz inozemstva	90.652	99.683	140.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Tekući transferi od ostalih razina vlasti	231.065	548.650	304.340	100.000	120.000	100.000	120.000
-Država BiH	0	19.562	0	0	20.000	0	20.000
-Federacija BiH	0	115.000	115.000	0	0	0	0
-Županija Posavska	231.065	414.088	189.340	120.000	100.000	100.000	100.000
Svega:	321.717	648.333	444.340	220.000	220.000	200.000	220.000

⁷ Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u Federaciji BiH („Službene novine F BiH“ broj: 60/14);

Iz gornje tabele vidljivo je značajno smanjenje planiranih tekućih transfera u 2019. godini u odnosu na izvršenje 2018. godinu. Trend smanjenja ukupnih tekućih transfera nastavljen je i u revidiranom planu za 2019. godinu zbog okončanja Projekta sanacije posljedica suše iz 2017. godine. Budući da ne očekujemo priliv novih sredstava za slične projekte u nastupajućem razdoblju, taj se iznos kreće u rasponu od 220.000 KM, koliko se planira u 2020. I 2022 godini (izborne godine u kojima se očekuje transfer Središnjeg izbornog povjerenstva) do 200.000 KM, koliko se projicira za 2021. godinu.

Kapitalni transferi u nastupajućem trogodišnjem razdoblju za koji se izrađuje DOP mogu se promatrati kao: primljeni kapitalni transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija (pod-kategorija 741100), primljeni kapitalni transferi od ostalih razina vlasti (pod-kategorija 742100) i kapitalni transferi od nevladinih izvora (pod-kategorija 742200). U nastavku dajemo cjeloviti prikaz kapitalnih transfera koji se planiraju u razdoblju 2020-2022. godina, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2017. I 2018. godini, planu i revidiranom planu za 2019. godinu:

Vrsta kapitalnih transfera	Izvršenje 2016.	Izvršenje 2018.	Plan 2019.	Revidirani plan 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.	Projekcija 2022.
-Primljeni kapitalni transferi iz inozemstva	77.299	0	0	0	500.000	750.000	750.000
- Primljeni kapitalni transferi od ostalih razina vlasti	526.642	331.256	1.562.900	600.000	1.070.000	450.000	500.000
-Bosna i Hercegovina	0	0	0	0	0	0	0
-Federacija BiH	457.388	320.240	980.400	500.000	570.000	200.000	200.000
-Županija Posavska	69.254	10.316	582.500	100.000	500.000	250.000	300.000
-Kapitalni transferi od nevladinih izvora	0	0	10.000	10.000	20.000	20.000	20.000
Svega:	605.941	331.256	1.572.900	610.000	1.590.000	1.220.000	1.270.000

Iz priloženih podataka vidljiv je trend značajnog povećanja planiranih kapitalnih transfera u 2019. godini, posebno u odnosu na izvršenja u 2017., i 2018. godini. Međutim, revidiranim planom za 2019. godinu taj iznos je smanjen do iznosa od 610.000 KM, potaknut prije svega činjenicom da se početak realizacije projekta izgradnje prečistača pitke vode na vodocrpilištu Kostrč odlaže do 2020. i nastavlja u 2021. godini, što za sobom povlači i prijenos već naplaćenih i osiguranih sredstava u naredna razdoblja. Ovo najvažniji razlog (ali ne i jedini) povećanja planiranih kapitalnih transfera u projekcijama za trogodišnje razdoblje. Pored ovog, na uvećanje kapitalnih transfera u razdoblju DOP-a utiče i planirani početak projekta rekonstrukcije javne rasvjete, zamjenom postojećih živinih rasvjetnih tijela sa LED rasvjetom, koji bi se trebao financirati sredstvima EU. Sve ovo navedeno daje nam za pravo nadati se da ćemo od kapitalnih transfera u 2020. godini naplatiti 1.590.000 KM, u 2021. godini iznos od 1.220.000 KM i u 2022. godini iznos od 1.270.000 KM.

Kapitalni primici u vrijednosnom smislu, predstavljaju najmanju kategoriju prihodovne strane DOP-a za razdoblje 2020-2022. godina. Ovdje se mogu prepoznati isključivo primici od prodaje stalnih sredstava (glavna grupa 811000). U nastavku dajemo cjeloviti prikaz kapitalnih primitaka koji se planiraju u 2020.-2022. godini, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2017. I 2018. godini, planu i revidiranom planu za 2019. godinu:

Vrsta kapitalnog primitka	Izvršenje 2017	Izvršenje 2018.	Plan 2019.	Revidirani plan 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.	Projekcija 2022.
-Primici od prodaje stalnih sredstva (zemlje, vozila)	111.500	292.893	120.000	350.000	100.000	100.000	100.000
Svega:	111.500	292.893	120.000	350.000	100.000	100.000	100.000

U nastupajućem trogodišnjem razdoblju, za koje se planira DOP, planiraju se samo kapitalni primici od prodaje zemljišta čiji je iznos značajno manji od iznosa koji je naveden u revidiranoj projekciji za 2019. godinu, a koji uključuje sredstva koja se već naplaćena do trenutka izrade DOP-a (već je naplaćeno približno 286.000 KM i iskazanim zahtjevima za dodjelu još nekoliko placeva) i očekivanja do konca 2019. godine. Prema podacima resorne službe Prostornog uređenja i imovinsko-pravnih poslova u nastupajućem trogodišnjem razdoblju od prodaje zemljišta očekujemo po 100.000 KM za svaku godinu.

U nastavku dajemo cjelovitu projekciju svih prihoda i primitaka u trogodišnjem razdoblju od 2020.-2022. godina, sa podacima o izvršenju istih u 2017. i u 2018. godini, planom i revidiranim planom za 2019. godinu:

Vrsta prihoda i primitka	Izvršenje 2017	Izvršenje 2018.	Plan 2019.	Revidirani plan 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.	Projekcija 2022.
Neizravni porezi	1.793.034	1.884.120	1.936.120	1.966.170	2.042.990	2.114.350	2.231.770
Izravni porezi	1.012.451	1.045.070	1.040.680	1.175.330	1.185.330	1.211.190	1.235.330
Neporezni prihodi	2.078.464	2.276.611	2.409.390	2.339.130	2.264.130	2.269.130	2.274.130
Tekući transferi	321.717	648.333	444.340	220.000	220.000	200.000	220.000
Kapitalni transferi	605.941	331.256	1.572.900	610.000	1.590.000	1.220.000	1.270.000
Kapitalni primici	111.500	292.893	120.000	350.000	100.000	100.000	100.000
Svega:	5.923.107	6.478.283	7.523.430	6.660.630	7.402.450	7.114.670	7.331.230

Rizici ostvarenja projiciranih prihoda i primitaka mogu biti (I) odstupanje od predviđenog gospodarskog rasta, (II) nepredviđene promjene poreznih politika uvjetovane odsustvom stabilnih koeficijenata raspodjele neizravnih poreza ili nepredviđene promjene istih⁸, (III) makroekonomske pretpostavke, (IV) razvoj drugih događaja uvjetovanih promjenom razine duga, radom porezne administracije, vremenskim prilikama i drugo.

Poglavlje 4: Upravljanje potrošnjom

U ovom poglavlju opisana je politika javnih rashoda i dat kratak pregled ključne problematike vezane za oblasti upravljanja resursima javnog sektora. Data je analiza strukture javnih rashoda po glavnim ekonomskim stavkama i trendovi kretanja tijekom proteklih nekoliko godina. Ova analiza je važan element procesa srednjoročnog planiranja proračuna jer daje kontekst i temelj za izradu planova proračunske potrošnje i gornjih granica rashoda. U skladu sa planiranim okvirom raspoloživih sredstava i prihvaćenom politikom javnih rashoda u ovom poglavlju date su preporuke o strukturi proračunske potrošnje za naredni trogodišnji period po glavnim ekonomskim stavkama. S tim u vezi, detaljno su razmotrene pojedine kategorije troškova, uključujući i plaće i

⁸ Odluka o carinskom terminalu („Službeni glasnik BiH“ broj: 11/16);

naknade, materijalne troškove, transfere i kapitalnu potrošnju unutar proračuna. Ukupno planirani rashodi proračuna za 2019. godinu iznose 7.523.430 KM, pri čemu najveći udio pripada tekućim rashodima (plaće i naknade troškova zaposlenih, izdaci za materijal, sitan inventar i usluge, izdaci za kamate) koje sudjeluju sa 44,24 %, zatim tekućim transferima i drugim tekućim rashodima koji sudjeluju sa 24,93 %, kapitalnim transferima, čije učešće iznosi 0,96 %, izdaci za nabavu stalnih sredstava, koji sudjeluju sa 29,27 % i pričuva proračuna koja sudjeluje sa 0,60 %.

Tekući rashodi

U planu proračuna za 2019. godinu ukupni tekući rashodi, uvećani za izdatke za kamate, planirani su u iznosu od 3.318.800 KM. Revidiranim planom za 2019. godinu planira se povećanje ukupnih tekućih rashoda, koji bi trebali iznositi 3.393.630 KM, što je u najvećem dijelu rezultat „ugradnje“ mogućih troškova rezerviranja za zatezne kamate i troškove spora koji je još uvijek u tijeku i čije drugostupanjska rješenja očekujemo. Pored ovoga, na planirano povećanje tekućih rashoda uticalo je i povećanje naknada troškova zaposlenih i izdataka za plaće (minuli rad), u revidiranom planu za 2019. Godinu, koje se prenosi i na predstojeće trogodišnje razdoblje. U nastavku dajemo cjeloviti prikaz tekućih rashoda⁹ koji se planiraju u razdoblju 2020.-2022., sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2017. i 2018. godini, te planom i revidiranim planom za 2019. godinu:

Vrsta tekućeg rashoda	Izvršenje 2017	Izvršenje 2018.	Plan 2019.	Revidirani plan 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.	Projekcija 2022.
-Bruto plaće	1.310.022	1.395.700	1.511.200	1.511.200	1.520.000	1.530.000	1.540.000
-Naknade troškova zaposlenih	280.019	398.119	253.950	282.000	285.000	290.000	295.000
-Doprinosi poslodavca	139.362	148.001	159.000	159.000	160.000	161.100	161.100
-Materijal, SI i usluge	1.157.263	1.339.753	1.375.800	1.422.580	1.360.000	1.370.000	1.380.000
-Izdaci za kamate (kredit EIB-a)	6.443	11.561	18.850	18.850	22.250	22.250	20.350
Svega:	2.893.109	3.293.134	3.318.800	3.393.630	3.347.250	3.373.350	3.396.450

Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi u proračunu Općine Orašje planiraju se kao: (I) tekući transferi drugim razinama vlasti, (II) tekući transferi pojedincima, (III) tekući transferi neprofitnim organizacijama, (IV) subvencije javnim poduzećima, (V) subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima (VI) drugi tekući rashodi. U proračunu za 2019. godinu za tekuće transfere i druge tekuće rashode planiran je ukupan iznos od 1.875.820 KM. Prema dostavljenim popunjenim Instrukcijama 1., resorne Službe su u nastupajućem trogodišnjem periodu predložile, a Služba za financije prihvatila i u DOP ugradila projekcije ukupnih tekućih transfera i drugih tekućih rashoda, koje bi u razdoblju 2020.-2022. godina trebale iznositi po 1.670.000 KM za svaku godinu trajanja DOP-a. Ovaj iznos je značajno manji u odnosu na isti koji se predviđa revidiranim planom za 2019. godinu, najviše zbog toga što ne očekujemo posljedice elementarnih nepogoda koje su nas pratile u prethodnim razdobljima (suša u 2017.), a koje su izravno uticale na njihovu ekspanziju u 2019. godini. U nastavku dajemo cjeloviti prikaz tekućih transfera koji se planiraju u razdoblju 2020.-2022. godina, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2017. i 2018. godini, planu i revidiranom planu tekućih transfera u 2019.;

⁹ Projekcija tekućih rashoda za razdoblje 2020.-2022. godina sadrži i podatak o izdacima za kamate po kreditu za izgradnju vodovoda i kanalizacije na području Općine Orašje (kredit EIB-a), čija je realizacija u tijeku.

Vrsta tekućeg transfera i drugih tekućih rashoda	Izvršenje 2017.	Izvršenje 2018.	Plan 2019.	Revidirani plan 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.	Projekcija 2022.
-Tek. transferi dr. razinama vlasti	612.927	611.865	599.680	600.000	600.000	600.000	600.000
-Tek. transferi pojedincima	290.911	285.278	496.140	500.000	290.000	290.000	290.000
-Tek. transferi neprofitnim organizacijama	309.500	299.530	305.000	305.000	305.000	305.000	305.000
-Subvencije javnim poduzećima	73.500	93.125	90.000	90.000	90.000	90.000	90.000
-Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima	100.676	109.453	175.000	175.000	175.000	175.000	175.000
-Drugi tekući rashodi	244.134	176.546	210.000	210.000	210.000	210.000	210.000
Svega:	1.631.649	1.575.798	1.875.000	1.880.000	1.670.000	1.670.000	1.670.000

Kapitalni transferi

U Dokumentu okvirnog proračuna za razdoblje 2020.-2022. godina kapitalni transferi su planirani kao: (I) kapitalni transferi drugim razinama vlasti i fondovima, (II) kapitalni transferi pojedincima, (III) kapitalni transferi neprofitnim organizacijama. U proračunu za 2019. godinu ukupni kapitalni transferi planirani su u iznosu od 82.000 KM. U nastavku dajemo cjeloviti prikaz kapitalnih transfera koji se projiciraju u razdoblju od 2020.-2022., sa podacima o izvršenju u 2017. i 2018, te planom i revidiranim planom za 2019. godinu:

Vrsta kapitalnog transfera	Izvršenje 2017.	Izvršenje 2018.	Plan 2019.	Revidirani plan 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.	Projekcija 2022.
-Kapitalni transfer drugim razinama vlasti i fondovima	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
-Kap. transfer pojedincima	40.089	222.099	52.000	52.000	55.000	55.000	55.000
-Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	33.644	80.166	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Kapitalni transferi u inozemstvo	0	82.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Svega:	83.733	394.265	82.000	82.000	85.000	85.000	85.000

Kapitalni izdaci – Nabava stalnih sredstava

Kapitalni izdaci – Nabava stalnih sredstava planom proračuna za 2019. godinu planirani su kao: (I) nabava građevina, (II) nabava opreme, (III) nabava stalnih sredstava u obliku prava, (IV) rekonstrukcija i investiciono održavanje i (v) izdatke za otplatu dugova (kredit EIB-a). Za ove namjene je u 2019. godini planiran iznos od 2.201.810 KM (revidirana procjena u iznosu od 1.260.000 KM). Prema pristiglim zahtjevima korisnika proračuna (popunjene Instrukcije 1.) Služba za financije Općine Orašje u prijedlogu DOP-a, za nabavu, izgradnju i rekonstrukciju stalnih sredstava u 2020. godini planira iznos od 2.255.200 KM, u 2021. godini iznos od 1.941.320 KM, i u 2022. godini iznos od 2.134.780 KM.

Od projekata koji se planiraju realizirati u predstojećem srednjoročnom razdoblju posebno ukazujemo: na izgradnju hladnjače za voće i distributivnog centra za povrće, prečistač pitke vode na vodocrpilištu Kostrč, čija će izgradnja koštati 3.040.000 KM (od čega Općina Orašje mora osigurati gotovo 50 % vlastitih sredstava a preostalih 50 % se financira iz kredita EIB-a), zatim posebno treba spomenuti planiranu rekonstrukciju javne rasvjete (zamjena postojećih 2.000 živinih rasvjetnih tijela ekonomičnijom LED rasvjetom), izgradnju cesta u naselju Poljica u Boku i u naselju JUG-u II, nastavak rekonstrukcije lokalnih cesta (XIV, VIII, XI ulica i slično), kao i druge projekte koji svoje ishodište imaju (ili će imati) u strateškim dokumentima Općine Orašje. Pored ovoga značajno je spomenuti da se u predstojećem trogodišnjem razdoblju očekuje i početak otplate glavnice duga po kreditu EIB-a (projekt vodoopskrbe i kanalizacije). U nastavku dajemo cjeloviti prikaz kapitalnih izdataka koji se projiciraju u razdoblju 2020.-2022., sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2017. i 2018., te planom i revidiranim planom u 2019:

Vrsta kapitalnog izdatka	Izvršenje 2017.	Izvršenje 2018.	Plan 2019.	Revidirani plan 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.	Projekcija 2022.
-Nabava građevina	614.523	455.130	1.623.300	550.000	1.170.000	772.000	839.380
-Nabava opreme	69.737	98.528	110.000	125.000	60.000	71.320	110.000
-Nabava stalnih sred. u obliku prava	38.318	20.995	67.210	72.000	25.000	25.000	25.000
-Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	84.350	467.043	378.800	490.000	977.200	1.050.000	1.079.900
-Izdaci za otplate dugova (kredit EIB-a)	0	11.149	22.500	23.000	23.000	23.000	80.500
Svega:	806.657	1.052.846	2.201.810	1.260.000	2.255.200	1.941.320	2.134.780

Pričuva proračuna

U nastupajućem trogodišnjem razdoblju DOP- a Pričuva proračuna planira se u iznosu od po 45.000 KM po svakoj godini planiranja, što je iznos koji odgovara planu za 2019. godinu.

U narednoj tabeli prikazati ćemo ukupne rashode i izdatke proračuna Općine Orašje za razdoblje 2020.-2022. godina, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2017. i 2018., te plan i revidirani plan rashoda i izdataka u 2019. godini:

Vrsta rashoda i izdataka	Izvršenje 2017.	Izvršenje 2018.	Plan 2019.	Revidirani plan 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.	Projekcija 2022.
-Tekući rashodi i kamate	2.893.109	3.293.132	3.318.800	3.393.630	3.347.250	3.373.350	3.396.450
-Tekući transferi	1.631.649	1.575.798	1.875.820	1.880.000	1.670.000	1.670.000	1.670.000
-Kap. transferi	83.733	394.265	82.000	82.000	85.000	85.000	85.000
-Kapitalni izdaci	806.657	1.052.846	2.201.810	1.260.000	2.255.200	1.941.320	2.134.780
-Pričuva proračuna	39.100	65.106	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000
Svega:	5.454.248	6.381.147	7.523.430	6.660.630	7.402.450	7.114.670	7.331.230

Na kraju dolazimo do finansijskog rezultata koji se projicira ostvariti u razdoblju 2020.-2022., sa pokazateljima o ostvarenom finansijskom rezultatu u 2017. i 2018. godini i planiranim i revidiranim finansijskim rezultatom u tekućoj 2019. godini:

Prihod/ Rashod/ Financijski rezultat	Izvršenje 2017.	Izvršenje 2018.	Plan 2019.	Revidirani plan 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.	Projekcija 2022.
Prihodi primici	5.923.107	6.478.283	7.523.430	6.660.630	7.402.450	7.114.670	7.331.230
Rashodi izdaci	5.454.248	6.381.147	7.523.430	6.660.630	7.402.450	7.114.670	7.331.230
Suficit/ (deficit)	468.859	97.136	0	0	0	0	0

Poglavlje 5: Proračunski prioriteti

Proračun je glavni instrument za provođenje politika Općinskog načelnika. On je sredstvo putem kojeg se strateški ciljevi provode u programe, aktivnosti i mjere koje ispunjavaju gospodarske i socijalne potrebe lokalne zajednice. Najvažniji strateški ciljevi Općine Orašje definirani su u Integriranoj strategiji razvoja Općine Orašje za razdoblje 2011.-2020. godina, sa operativnim ciljevima i programima koji imaju zadatak potpomoći u realizaciji svakog od postavljenih ciljeva. Suočeni sa zahtjevima proračunskih korisnika koji nadilaze raspoloživa sredstva, Općinski načelnik mora donijeti odluku o prioritetnim projektima koji mogu realizirati u skladu sa raspoloživim sredstvima, među kojima posebno ističemo:

1. Sustav vodoopskrbe i odvodnje na području Općine Orašje- prečistač (deferizator) pitke vode,
2. Rekonstrukcija 2.000 postojećih živinih rasvjetnih tijela sa ekonomičnijim LED žaruljama,
3. Infrastruktura u Poduzetničkoj zoni „Dusine“,
4. Izgradnja, rekonstrukcija i investicijsko održavanje prometne infrastrukture,
5. Izgradnja, rekonstrukcija i održavanje kanalske mreže,
6. Unapređenje malog i srednjeg poduzetništva i obrta,
7. Unapređenje poljoprivredne proizvodnje putem mjera poticanja i subvencioniranja, te kroz projekt izgradnje hladnjače za voće i Distributivnog centra i njihovog stavljanja u funkciju,
8. Stambeno zbrinjavanje socijalno ugroženih osoba i osoba slabijeg imovnog stanja;
9. Unapređenje infrastrukture javnih poduzeća i javnih ustanova čiji je Općina osnivač.

U skladu sa člankom 18. Zakona o proračunima u Federaciji BiH nakon usvajanja od strane Općinskog načelnika, ovaj dokument će biti objavljen na web stranici Općine Orašje.

Bosna i Hercegovina
 Federacija Bosne i Hercegovine
 ŽUPANIJA POSAVSKA
OPĆINA ORAŠJE
Općinski načelnik

Broj: 01-14-632/19
 Orašje, 28.6.2019.godine

Općinski načelnik

Stanko Vincetić